

Till svenskspråkiga och tvåspråkiga riksdagsledamöter

18.11.2015

Regeringen föreslår att lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda ändras. Genom lagändringen kan Finland ratificera Förenta Nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Syftet med lagändringen är att stärka självbestämmanderätten och förutsättningarna att klara sig på egen hand för en person som får specialomsorger samt minska användningen av begränsningsåtgärder inom specialomsorgerna.

Ärende: Regeringens proposition (RP 96/2015 rd) med förslag till lag om ändring av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda

Frågor som FDUV vill göra er uppmärksamma på:

1. Är det rätt att enbart reglera självbestämmandet i lagen angående specialomsorger? Lagen tillämpas enbart för personer med utvecklingstörning. Hur överensstämmer detta med ratificeringen av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning? Självbestämmandet berör en mycket större grupp människor.
2. Hur kommer man att definiera vem som inte kan träffa avgöranden om sitt stöd och sin vård och hur kommer man att bestämma vem som förstår konsekvenserna av sitt handlande? Det är fortfarande otydligt i lagförslaget hur detta ska beslutas.
3. Är bestämmelserna om begränsningsåtgärder som föreslagits i lagändringen grundlagsenliga?
4. I lagförslaget anses permanent låsta dörrar inte alltid vara en begränsningsåtgärd. Man hänvisar till att detta är en del av vården och omsorgen och att det i vissa fall är motiverat med låsta dörrar. Att begränsa rörelsefriheten i till exempel gruppboheter anses vara en naturlig del av vården och enligt lagförslaget är det ingen begränsningsåtgärd. Lagförslaget gäller begränsning av grundlagsenliga rättigheter och därmed bör det tydligt i paragraferna framgå i vilka situationer ovannämnda kriterier uppfylls. Det räcker inte att nämna detta i motiveringarna.
5. För att kunna ratificera FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är det bra att det införs tydligare regler för hur begränsningsåtgärder kan användas. FDUV vill betona att det är viktigt att arbetet med

självbestämmandelagstiftningen fortskrider, så att det finns en heltäckande lagstiftning angående självbestämmande också efter att arbetet med att sammanslå specialomsorgslagen och handikappservicelagen har slutförts.

6. Hur kan man garantera att personer med funktionsnedsättning erbjuds ett sådant stöd som fastställs i artikel 12 i FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning? Artikeln berör stödet i att fatta beslut.

Helsingfors den 17 november 2015

Wivan Nygård - Fagerudd

ordförande

Lisbeth Hemgård

verksamhetsledare

För ytterligare information:

lisbeth.hemgard@fduv, tfn 040 5264369